

Forvaltningsgrundlag for sundhedsråd

Oplæg v. Hans B. Thomsen og Pernille Tougaard

6. november 2025

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Kort om webinarrrække

Formål: Kommunikation til relevante administrative niveauer i regioner og kommuner om en række emner indenfor sundhedsrådenes virke. Ministeriet samarbejder løbende med KL og Danske Regioner om kommende webinarer.

Tilgængelighed: Webinarer optages og kan tilgås umiddelbart efter

Spørgsmål: Stilles i chatten – opsamling til slut.

Næste webinar

5/12

Horisontale
samarbejdsaftaler

Dagsorden

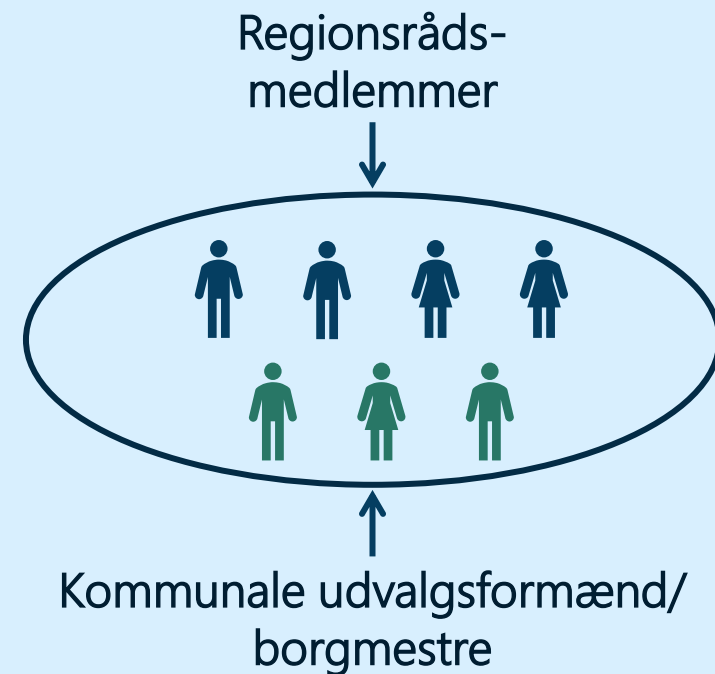
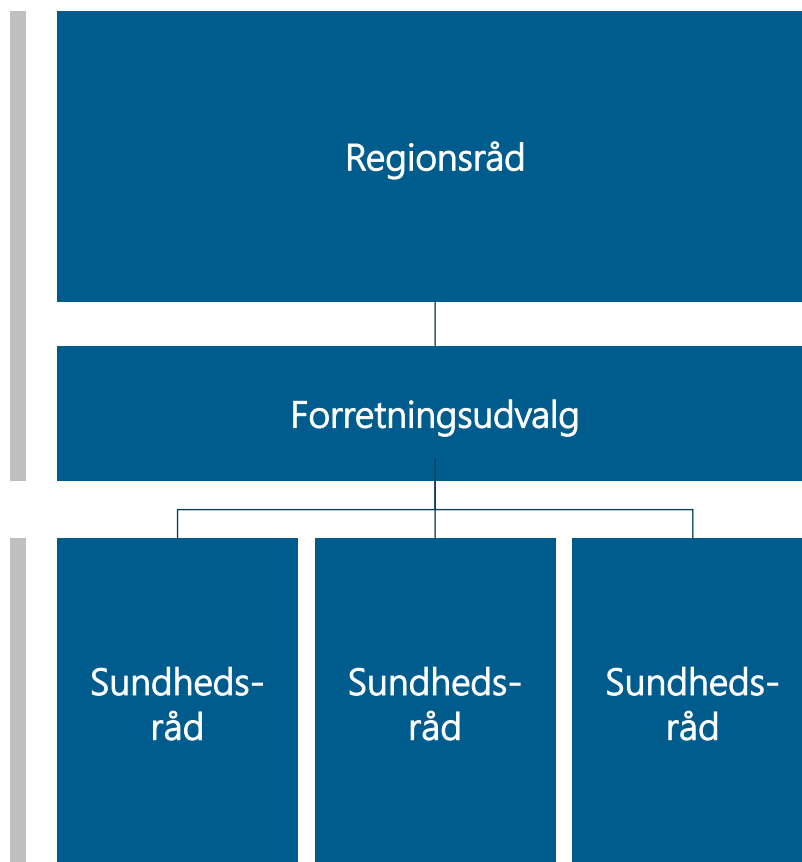
1. Kort introduktion
2. Sundhedsrådenes ansvar og kompetence
3. Sundhedsråd og de kommunale medlemmer
4. Betjening af sundhedsråd
5. Inhabilitet
6. Kommunale observatører i sundhedsråd
7. Spørgsmål

Sundhedsrådenes fokus og sammensætning

Sikre høj ensartet kvalitet og fordeling af ressourcer på tværs

Sikre omstilling til nære sundhedstilbud

Sundhedsrådenes ansvar og kompetence

Grundlaget for sundhedsrådene

Aftale om sundhedsreform

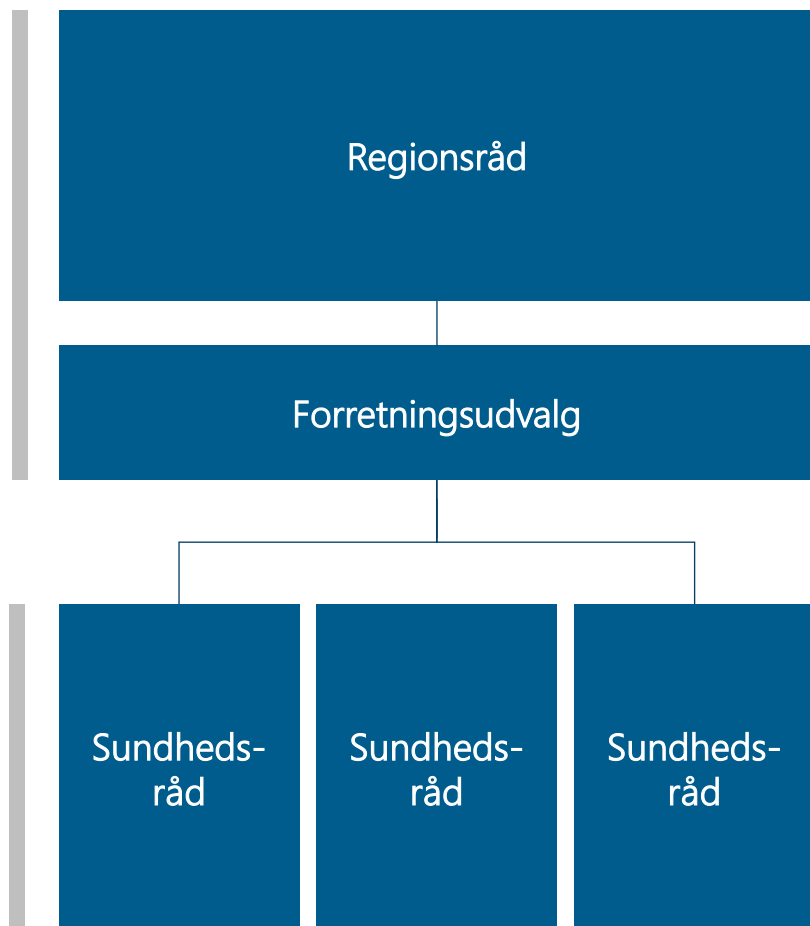
Relevante bestemmelser i regionsloven

- § 13, stk. 1, og §§ 14 c-14 p.

Lovforslaget L214

- Afsnit 3.1.9. og bemærkningerne til de enkelte bestemmelser nævnt oven for

Arbejdsdeling mellem regionsråd, forretningsudvalg og sundhedsråd

Ansvarsområde

- Øverste folkevalgte organ med endeligt ansvar for alle regionens opgaver
- Regionsrådet behandler som UP sager efter forudgående udvalgsbehandling
- Endelig vedtagelse af budget og fordeling af ressourcer
- I praksis endelig vedtagelse af tværgående sygehus- og sundhedsplanlægning
- Umiddelbart ansvar for økonomiske, administrative og planlægningsmæssige anliggender i regionen, herunder budgetforslag og koncernfunktioner (HR, økonomi, it, byggeri mv.)
- Tværgående sundhedsopgaver i regionerne fx præhospital og tværgående sundhedsplanlægning
- Umiddelbart ansvar for regionens sundhedsopgaver inden for et afgrænset geografisk område og inden for rammerne besluttet af regionsrådet
- Lokal planlægning og udvikling af nære tilbud (nærsundhedsplan, almenmedicinsk tilbud, hjemmebehandling, sundheds- og omsorgsplader mv.)
- Medvirken til udmøntning af økonomiske rammer til nye og udbyggede indsatser i det nære sundhedsvæsen, herunder medfinansiering af kommunale indsatser

Sundhedsrådenes ansvar og kompetence

- Sundhedsrådene er regionens stående udvalg på de af regionens opgaver på sundheds- social- og specialundervisningsområdet, der kan henføres til det enkelte sundhedsråds geografiske område, jf. RL § 14 c, stk. 1.
- Sundhedsrådet har **det umiddelbare forvaltningsansvar** på disse områder.
- Forretningsudvalg: tværgående opgaver på sundhedsområdet m.v., jf. RL § 13 a, stk. 1.

Eksempler på opgaver under et sundhedsråd

- Drift og udvikling af sygehuse
- Planer for omlægning af ambulant sygehusaktivitet til indsatser tættere på borgenes hjem
- Udbygning og udvikling af almenmedicinske tilbud (lokale rammer)
- De opgaver, som regionerne får ansvar for, som led i udmøntning af sundhedsreformaftalen, f.eks. sundheds- og omsorgspladser, akutsygepleje, patientrettet forebyggelse m.v.

Umiddelbart forvaltningsansvar?

Umiddelbart forvaltningsansvar

- Sundhedsrådene afgør alle sædvanlige, løbende sager inden for det pågældende sundhedsråds område.
- Sundhedsrådene er som UP ikke tillagt selvstændig kompetence i forhold til regionsrådet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen, og er underlagt regionsrådets bevillinger og retningslinjer.
- Krav om udvalgsbehandling inden regionsrådets behandling af en sag
- I det omfang regionsrådet ikke træffer nærmere bestemmelse, påhviler det det udvalgene at træffe de beslutninger, der er nødvendigt og naturligt led i forvaltningen af det sagsområde, der henlagt til udvalget.
- Regionsrådet må ikke udvande sundhedsrådenes kompetence

Kommunestyrelseslovens § 21:

Udvalgene bestyrer de anliggender, der er underlagt dem, inden for rammerne af det vedtagne årsbudget i forbindelse med kommunalbestyrelsens vedtagelser og i overensstemmelse med de reglementer m.v., der er udstedt af kommunalbestyrelsen. De påser, at de bevilgede beløb ikke overskrides, og foretager gennem økonomiudvalget indstilling til kommunalbestyrelsen, hvis bevillinger derudover anses for ønskelige eller fornødne.

Stk. 2-3. ---

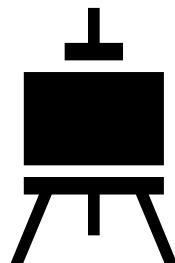
Undtagelser fra kompetencefordelingen

- **U1:** Regionsrådet kan i styrelsesvedtægten bestemme, at den umiddelbare forvaltning af et tværgående anliggende på sundheds-, social- og specialundervisningsområdet delvis skal henhøre under et eller flere sundhedsråd i regionen, jf. RL § 14 c, stk. 3.
- **U2:** Har en driftsenhed, der henhører under et sundhedsråd, underliggende enheder, der geografisk er placeret på tværs af flere sundhedsråd, fastsætter regionsrådet i styrelsesvedtægten, hvilket sundhedsråd der skal varetage den umiddelbare forvaltning af de enkelte underliggende enheder, jf. RL § 14 c, stk. 2.
- **Modifikation:** Regionsrådet fastsætter i styrelsesvedtægten i overensstemmelse med RL § 14 c, stk. 1-3 den nærmere afgrænsning af sundhedsrådenes myndighedsområde, jf. RL § 14 c, stk. 4.

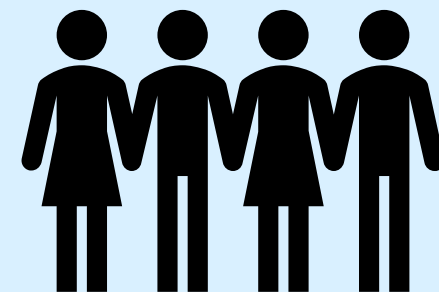
Emner til drøftelse i sundhedsrådene

- Sundhedsrådene kan drøfte emner, der har tilknytning til sundhedsrådenes ansvar og kompetencer
- Sundhedsrådene har ikke beslutningskompetence på områder, hvor kommunerne har myndighedsansvaret

Sundhedsrådenes mulighed for at indgå aftaler

- Det umiddelbare forvaltningsansvar medfører, at sundhedsrådene på vegne af regionsrådet kan indgå aftaler med eksempelvis en kommunalbestyrelse
- Sundhedsrådet har ikke mandat til at indgå aftaler på kommunens vegne

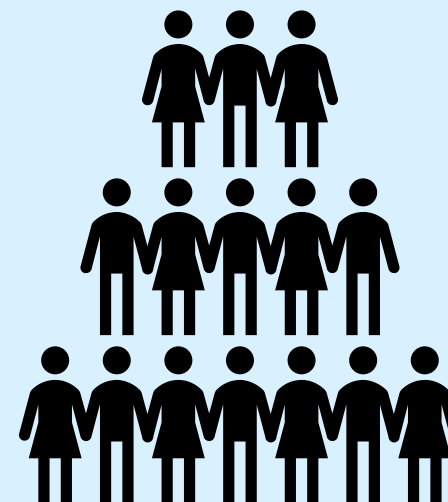

Inddragelse af eksterne parter

- Sundhedsrådene kan nedsætte udvalg og arbejdsgrupper, som f.eks. nedsættes med henblik på udveksling af oplysninger og synspunkter med repræsentanter for borgere, foreninger, institutioner m.v.
- Udvalgene kan tilkalde andre personer til at overvære forhandlingerne, når det er ønskeligt af hensyn til en sags oplysning jf. KSL § 20 stk. 4, jf. regionsloven § 15, stk. 1, nr. 2.

Patient- og pårørendeudvalg

- Nedsættes i tilknytning til hvert sundhedsråd
- Skal inddrages systematisk i sundhedsrådets drøftelser i forbindelse med større planlægningsmæssige beslutninger

Sundhedsråd og de kommunale medlemmer

De kommunale medlemmers mandat

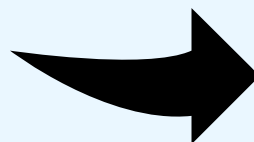
- Kommunalbestyrelsen har **ikke instruktionsbeføjelse** i forhold til sit medlem af sundhedsrådet, jf. RL § 14 I, stk. 1.
- Kommunalbestyrelsen kan vedtage generelle og vejledende rammer for medlemmets virke i sundhedsrådet
- Det kommunale medlem **skal videregive** dokumenter fra sundhedsrådet, hvis kommunalbestyrelsen beder om det, jf. dog dataforordningens artikel 9-oplysninger, jf. RL § 14 I, stk. 2 og 3.

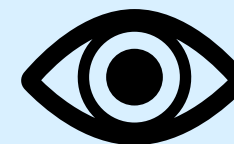
Initiativret

Alle medlemmer i sundhedsrådet
har initiativret jf. RL § 14 n

Standsningsret

1/3 af regionsrådsmedlemmerne i
sundhedsrådet eller formanden har
standsningsret, jf. RL § 14 o

Sagsindsigt

Kommunale medlemmer har ikke
sagsindsigt

Udpegning af kommunale sundhedsrådsmedlemmer

- Kommunalbestyrelsen skal senest den 1. november i valgåret træffe bestemmelse i styrelsesvedtægten om, hvorvidt det kommunale medlem skal være en borgmester eller en udvalgsformand.
- Bestemmelse om, hvilken udvalgsformand der skal være kommunalt medlem, skal træffes senest inden den nyvalgte kommunalbestyrelses konstituerende møde.
- Det skal være formanden for et stående udvalg med ansvar for sundheds-, omsorgs- og socialpsykiatriområdet.
- Hvis der vælges flere udvalgsformænd, kan det også være et ansvarsområde, der er sammenligneligt hermed.
- Beslutningen træffes af den afgående kommunalbestyrelse.

Betjening af sundhedsråd

Betjening af sundhedsråd

- Den regionale forvaltning betjener sundhedsrådet, herunder de kommunale medlemmer, og har ret og pligt til at inddrage kommunens forvaltning, når dette er nødvendigt for en sags oplysning
 - Kommunens forvaltning har pligt til at bidrage efter FVL § 31 når det er sagligt af betydning for regionen at modtage disse oplysninger, og kommunens medarbejde ikke væsentligt overstiger regionens interesse.
- Den kommunale forvaltning betjener kommunens medlem af sundhedsrådet.

Kommunale embedsmænds deltagelse på møder i sundhedsråd

- Sundhedsrådene kan som andre udvalg tillade, at andre personer end personer, der er ansat i regionens tjeneste, kan overvære forhandlingerne på sundhedsrådets udvalgsmøder, når det er ønskeligt af hensyn til en sags oplysning.
- Dette omfatter også ansatte i den kommunale forvaltning.
- Det er sundhedsrådet selv, der beslutter, hvilke personer der vil skulle have adgang til udvalgets møder.

Inhabilitet

Inhabilitet

- Inhabilitet skal bedømmes efter forvaltningslovens almindelige regler
- Et kommunalt medlem er ikke automatisk inhabil i sundhedsrådet, fordi denne har truffet afgørelse eller deltaget i den samme eller en lignende sags behandling i kommunalbestyrelsen.
- Inhabilitet vil dog kunne forekomme i særlige tilfælde
- F.eks. i forbindelse med aftalemæssige forhandlinger mellem kommunalbestyrelsen og sundhedsrådet, hvis det kommunale medlem har optrådt som repræsentant for et af organernes økonomiske interesser.
- Det vil sige tilfælde, hvor det kommunale medlem kan siges i særlig grad at have identificeret sig med afgørelsen personligt eller på organets vegne.

Forvaltningslovens § 3, stk. 1:

Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis

1-3) ---

4) sagen vedrører klage over eller udøvelse af kontrol- eller tilsynsvirksomhed over for en anden offentlig myndighed, og vedkommende tidligere hos denne myndighed har medvirket ved den afgørelse eller ved gennemførelsen af de foranstaltninger, sagen angår, eller

5) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed

Kommunale observatorer i sundhedsråd

Observatører i sundhedsråd

Ministerfastlagte observatører

Indenrigs- og sundhedsministeren kan, hvis særlig tungtvejende hensyn taler herfor, fastsætte regler om, at en kommune skal have en fast observatør i et andet sundhedsråd end det sundhedsråd, kommunen henhører under, jf. RL § 14 m, stk. 3.

Fast = gældende indtil ny BKG udstedes.

Aktuel, hvis en meget betydelig andel af kommunens borgere modtager sygehusydelser fra et akutsygehus i et andet sundhedsråd, f.eks. KBH i f. t Hvidovre.

Bekendtgørelsen herom blev udstedt den 8. oktober 2025. Bekendtgørelsen giver Københavns Kommune en fast observatørplads i Sundhedsråd Amager og Vestegnen.

Sundhedsrådsfastlagte observatører

Et sundhedsråd kan efter en kommunalbestyrelses anmodning tillade, at et kommunalt medlem af et andet sundhedsråd kan deltage i sundhedsrådets møder som observatør, hvis særlige hensyn taler herfor, jf. RL § 14 m, stk. 1. Ikke flere obs. fra samme kommune i samme s-råd, men flere obs. i forskellige s-råd.

For begge typer observatører:

Observatøren har ikke stemmeret og får ikke vederlag. Observatøren har taleret og ret til at få tilsendt materiale. Observatøren har ikke ret til at få sin afvigende mening tilført beslutningsprotokollen og har ikke initiativret.

Spørgsmål?

**Vi ses til næste
webinar d. 5/12 om
horisontale
samarbejdsaftaler**